

CEFANIJA

Cefanija potječe iz 7. st. pr. n. e. Sami početak njegove knjige spominje njegovo rodoslovlje koje seže sve do Hezekije, kralja Jehude, i ističe njegovo djelovanje za prvih godina Jošijine vladavine (640–609). Cefanijino aristokratsko porijeklo vidljivo je iz njegove porodične povezanosti sa službenicima carsko-ga dvora i ondašnjim političkim ličnostima. Njegove osude prakse koju je već bio zabranio Ponovljeni zakon ukazuju na to da je on, vjerovatno, propovijedao neposredno prije reformi mladoga kralja Jošije. Gotovo bi se sa sigurnošću moglo kazati da je bio savremenik proroka Nahuma. Glavna tema njegove knjige jeste Dan Gospodnji, a on ga predstavlja i opisuje u smislu sveopće katastrofe koja će doći kao prirodna posljedica štovanja tuđih kultova i vršenja obreda koji su mrski Jahvi. Stoga ovaj prorok na kraju knjige upozorava na nadolazeće pakleno doba i poziva na pokajanje, otvoreno proričući protiv naroda koji su neprijateljski raspoloženi prema Jehudi.

Dan presude Jehudi

1 Riječ Jahvina koja dođe Cefaniji, sinu Kušija, sina Gedalijina, sina Amarijina, sina Hezekijina, u danima Jošijaha, sina Amonova, kralja jehudinskoga:

- (2) "Ja ću pomesti sve s lica zemlje", očituje Jahve.
 (3) "Uklonit ću ljude i zvijeri; uklonit ću ptice s neba i ribe u moru, i učinit ću da padnu zlikovci; i iskorijenit ću ljude s lica zemlje", očituje Jahve.
 (4) "Dignut ću ruku na Jehudu i na sve stanovnike Jerusalema. I odsjeći ću svaki ostatak Baala s ovoga mjesta, i imena paganskih i mnogobožičkih svećenika,
 (5) i one koji se klanjaju na vrhovima kuća vojsci nebeskoj¹, i one koji se klanjaju i zaklinju Jahvi, a opet se kunu Milkomom²,
 (6) i one koji su se okrenuli od Jahve, i one koji nisu tražili Jahvu niti su za nj pitali."
 (7) Tišina pred Gospodom Jahvom!
 Jer Jahvin je dan blizu, jer Jahve je pripremio žrtvu, on je posvetio svoje goste.
 (8) "Onda će se u dan žrtve Jahvine dogoditi da ću ja kazniti prvake, kraljeve sinove i sve koji se budu odijevali u tuđu nošnju.

- (9) I kaznit ću toga dana sve koji budu preko hramskog praga preskakali³, koji budu punili kuću svoga gospodara⁴ nasiljem i prijevarom.
 (10) Toga dana", očituje Jahve, "začut će se vapaj s Riblje kapije, kukanje iz Druge četvrti, i glasan tresak s brda.
 (11) Kukajte, o stanovnici Makteša, svi vaši trgovci zbrisani će biti; svi koji vagaju srebro zatrti su.
 (12) Dogodit će se u to vrijeme da ću ja pretražiti Jerusalem svjetiljkama, i kaznit ću ljude koji su samozadovoljni, koji su kao vino na svom talogu, koji budu govorili u srcu svome: 'Jahve neće učiniti ni dobra ni zla.'
 (13) I blago njihovo postat će plijenom, a kuće njihove puste; da, oni će graditi kuće, ali se u njih neće useljavati, i sadit će vinograde, ali vina iz njih neće piti."
 (14) Blizu je veliki dan Jahvin, blizu, i dolazi žurno. Gorak će biti vapaj na dan Jahvin! Čak će i ratnik zakukati.
 (15) To je dan gnjeva, dan nevolje i muke, dan propasti i pustošenja, dan mraka i tmine,

¹ Tj. nebeskim tijelima.

² Milkom (poznat i kao Molek) bio je bog plodnosti Amonaca.

³ Običaj paganskih Filistinaca (v. Samuel I 5:5).

⁴ Ili *Gospoda*.

dan oblaka i mrklog mraka,
 (16) dan trube i bojnog pokliča
 na utvrđene gradove
 i visoke tvrđave na uglovima.
 (17) Ja ću sručiti na ljude nevolju,
 te će oni hodati kao slijepci,
 jer su zgriješili prema Jahvi;
 i krv će se njihova proliti kao prašina,
 a njihovo meso kao balega.
 (18) Ni srebro njihovo ni zlato njihovo
 neće ih spasiti
 u dan gnjeva Jahvina;
 i sva zemlja bit će proždrt
 u vatri ljubomore njegove,
 jer će on potpuno dokrajčiti,
 uistinu strašno,
 sve stanovnike zemlje.

Presuda neprijateljima Jehude

2 Okupi se, tako je, saberi se,
 o narode bestidni,
 (2) prije negoli se odluka rodi
 i dan prolazi kao pljeva,
 prije negoli vas stigne ražarena srdžba Jahvina,
 prije negoli vam svane dan gnjeva Jahvina.
 (3) Tražite Jahvu,
 svi vi ponizni na zemlji,
 koji ste izvršili njegove naredbe;
 tražite pravednost, tražite poniznost.
 Možda ćete se moći sakriti
 u dan srdžbe Jahvine.
 (4) Jer Gaza će biti napuštena,
 a Aškelon pustoš;
 Ašdod će biti istjeran u podne,
 a Ekron će biti iščupan.
 (5) Teško stanovnicima obale morske,
 narodu keretijskom!
 Riječ je Jahvina protiv tebe,
 o Kanaane, zemljo filistinska;
 i ja ću te uništiti
 da neće biti stanovnika.
 (6) Tako će se obala morska pretvoriti u pašnjake,
 livade
 za pastire i torove za stada.
 (7) Obala će pripasti
 ostatku kuće Jehudine,
 oni će na nju izvoditi blago na pašu.
 U kućama aškelonskim lijegat će uvečer;
 jer Jahve, njihov Bog, pazit će na njih,

i vratit će im sreću njihovu.
 (8) "Ja sam čuo podrugivanje Moabovo
 i psovke sinova Amonovih,
 kojima su se oni rugali mome narodu
 i uzoholili se protiv njegove zemlje.
 (9) Zato, života mi moga",
 očituje Jahve nad vojskama, Bog Israilov,
 "doista će Moab biti kao Sodoma,
 a sinovi Amonovi kao Gomora –
 mjesto obraslo koprivom i prekriveno jamama soli,
 i pustoš vječna.
 Ostatak naroda moga oplijenit će ih,
 a preživjeli od naroda moga naslijedit će ih."
 (10) To će oni dobiti za oholost svoju,
 jer su se rugali i oholili
 na narod Jahve nad vojskama.
 (11) Jahve će im biti strašan,
 jer će on uništiti sve bogove zemaljske;
 i sva će se primorja naroda njemu pokloniti,
 svako na mjestu svom.
 (12) "I vi, Kušani,
 bit ćete pobijeni mačem mojim" [veli Jahve].
 (13) I on će dići svoju ruku na sjever
 i uništiti Asiriju,
 i pretvorit će Ninivu u pustoš,
 spržiti je kao pustinju.
 (14) Usred nje ležat će stada,
 sve zvijeri što idu u čoporima;
 i pustinjska sova i buljina
 noćivat će na vrhovima njenih stupova;
 one će hukati na prozoru,
 i gavrani na pragu,
 jer on je ogolio izradbu od kedra.
 (15) To je veseli grad
 što živi u sigurnosti,
 koji govori u srcu svome:
 "Ja jesam, i nema nikog pored mene."
 Kako postade pustoš,
 brlog zvijerima!
 Svako ko kraj njegov prođe zviždat će
 i prezirno odmahivati rukom.

Teško Jerusalemu

3 Teško gradu nasilničkom, odmetničkom, oka-
 ljanom!
 (2) On nije slušao nikakva glasa,
 nije prihvatao nikakve upute.
 Nije se uzdao u Jahvu,
 nije se približavao Bogu svome.

(3) Njegovi su prvaci kao lavovi što riču,
njegovi suci kao vukovi uvečer;
oni ne ostavljaju ništa za ujutro.
(4) Proroci su njegovi nemarni, nevjerni ljudi;
svećenici njegovi oskvrnuše svetište.
Oni prekršiše zakon.
(5) Jahve je pravedan u njemu;
on neće učiniti nepravdu.
Svako jutro on iznosi na svjetlo pravdu svoju;
on neće zatajiti.
Ali nepravednik srama ne poznaje.
(6) [Jahve reče:] "Ja sam zatro ohole⁵;
razorene su im tvrđave na uglovima.
Ja sam opustošio njihove ulice,
tuda više niko ne prolazi;
poharani su gradovi njihovi,
nema svijeta, nema stanovnika.
(7) Ja rekoh: 'Zacijelo će me grad poštovati,
uputu primiti.'
On neće izgubiti iz vida⁶
sve što sam mu ja donio.
Ali oni su bili željni
da budu pokvareni u svim svojim djelima.

Kazna i obraćenje pogana

(8) Zato čekajte mene⁷, očituje Jahve,
"dan kad ja ustanem kao svjedok.
Doista, moja je odluka da okupim narode,
da sazovem kraljevstva,
da izlijem na njih ogorčenje svoje,
svu žestinu srdžbe svoje;
jer sva će zemlja biti proždrtat
vatrom revnosti moje.
(9) Jer tada ću ja dati narodima usne čiste,
da svi dozivaju ime Jahvino,
da mu služe rame uz rame.
(10) S onu stranu rijeka kušanskih,
oni koji mi se klanjaju, moji raštrkani,
prinosit će moje žrtve.
(11) Toga dana ti se nećeš sramiti
svih djela svojih
kojima si se pobunio protiv mene,
jer tad ću ja ukloniti iz tvoje sredine
tvoje oholnike, razmetljivce,

i nikad se više ti nećeš šepuriti
na mojoj svetoj gori.
(12) Ali ću ja ostaviti u tebi
smjieran i ponizan narod,
te će on tražiti utočište u imenu Jahvinu.
(13) Ostatak Israilov neće činiti nepravdu
i neće govoriti laži,
niti će se jezic varljiv
naći u ustima njegovim;
jer on će izvoditi blago na pašu i lijehati,
i ni od koga neće drhtati."

Pjesma radosti

(14) Kliči, kćeri cionska!
Viči pobjedonosno, o Israile!
Raduj se i veseli svim srcem svojim,
o narode jerusalemski!
(15) Jahve je uklonio presude svoje protiv tebe,
on je pomeo dušmane tvoje.
Kralj Israila, Jahve, u tvojoj je sredini;
ti se više nećeš bojati nesreće.
(16) Toga dana reći će se Jerusalemu:
"Ne boj se, Cione;
neka ti ruke ne oslabe.
(17) Jahve, Bog tvoj, u tvojoj je sredini,
ratnik spasitelj.
On će ti se silno radovati,
on će te obnoviti⁷ u ljubavi svojoj,
radosnim će se poklicima nad tobom veseliti
(18) kao u dan svečani.
Odvratit ću od tebe nevolju,
da više ne nosiš teret srama.
(19) Evo, ja ću u to vrijeme izići na kraj
sa svim tvojim tlačiteljima,
spasit ću hrome
i sabrati prognane,
i pretvorit ću njihovu sramotu u hvalu i slavu
na svoj zemlji.
(20) U to ću vas vrijeme ja dovesti kući,
baš u vrijeme kad vas saberem;
doista ću vam dati slavu i hvalu
među svim narodima na zemlji,
kad vam vratim sreću na vaše oči", veli Jahve.

⁵ Tako je u grčkom, a u hebrejskom *narode*.

⁶ Tako je u grčkom i sirjačkom, a hebrejski je ovdje nejasan.

⁷ Tako je u grčkom i sirjačkom, a u hebrejskom *on će šutjeti*.